

Suomeen saapuvien työntekijöiden oikeus hoitoon

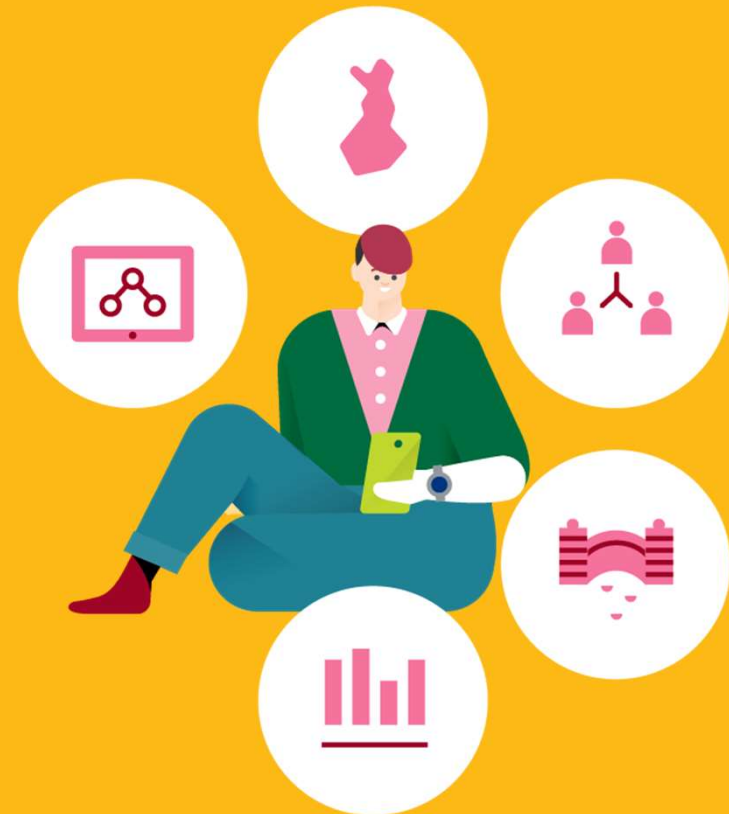
Kv-kevätpäivät 2019

Sanna Kuorikoski

Kansainvälisten asioiden osaamiskeskus

Rajat ylittävän terveydenhuollon ryhmä

Kela|Fpa[®]

Hoito-oikeus

- Suomessa sairausvakuutetulla on Kela-kortti
 - Henkilö voi saada sairaanhoitokorvauksia Kelasta
 - Suomen yksityisen terveydenhuollon palvelut
 - reseptilääkkeet
 - sairauden hoidon vuoksi tehtävät matkat
 - ulkomailla annettu hoito
 - Suomen julkinen terveydenhuolto
 - Julkisen terveydenhuollon palveluihin on oikeus, jos henkilöllä on kotikunta Suomessa
 - Vaikka henkilöllä ei ole kotikuntaa, hänellä voi olla oikeus palveluihin esim. Suomessa työskentelyn perusteella
 - Eurooppalainen sairaanhoitokortti
 - Oikeus saada tilapäisen EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä oleskelun aikana **lääketieteellisesti välttämätöntä** hoitoa kuten kyseisessä maassa asuvat
 - Tarkoittaa hoitoa, joka ei voi odottaa henkilön paluuta asuinmaahan
 - Myös pitkäaikaissairauden (esim. diabeteksen) sekä raskauteen ja synnytykseen liittyvä hoito voidaan katsoa tällaiseksi
 - Terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi hoidon välttämättömyyden
-

Suomeen suomalaisen työnantajan palvelukseen tulevan hoito-oikeus

Työhön Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä

- Suomeen vakinaisesti muuttava, suomalaisen työnantajan palvelukseen tuleva
 - Tulee vakinaisen asumisen perusteella Suomessa sairausvakuutetuksi
 - oikeus käyttää Kela-korttia
 - Suomi vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - Kela myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla
 - Hoito-oikeus lähtömaassa ja muissa EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä
 - tilapäisen oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätön hoito Kelan myöntämällä eurooppalaisella sairaanhoitokortilla

Työhön Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä

- Suomessa työskentelevä, joka asuu toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä
 - Voi tulla Suomessa sairausvakuutetuksi, jos työskentely täyttää edellytykset
 - Oikeus käyttää Kela-korttia, jos on sairausvakuutettu
 - Suomi vastaa sairaanhoidon kustannuksista työskentelyn perusteella, vaikka työntekijä ei olisi Suomessa sairausvakuutettu > kustannusvastuu on Suomella työntekijän työeläke- ja tapaturmavakuuttamisen perusteella.
 - Kela myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Oikeus hoitoon Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta, jos on Suomessa sairausvakuutettu
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla, vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten
 - Oikeus hoitoon asuinmaassa
 - asuinmaan lainsäädännön mukainen
 - Kela myöntää asuinmaata varten hoito-oikeustodistuksen S1 (ei tarvita, jos asuinmaa on toinen Pohjoismaa tai Iso-Britannia), joka tulee rekisteröidä paikallisessa sairausvakuutuslaitoksessa

Työhön Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä

- Toisen EU- tai Eta-maan tai Sveitsin Suomeen lähettämä työntekijä tai virkamies
 - Säilyy sairausvakuutettuna lähettävässä maassa
 - Lähettävä maa vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - Lähettävä maa myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa annetusta hoidosta
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla, vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten
 - Asiakkaan tulee toimittaa Kelaan lähettävän maan myöntämä lainvalintatodistus A1
 - Todistus A1 vahvistaa, että kyseessä on lähetetty työntekijä, joka pysyy lähettävän maan lainsäädännön piirissä eikä tule sairausvakuutetuksi Suomessa
 - Lisäksi hänen tulee tuoda Kelaan rekisteröitäväksi lähettävän maan myöntämä hoito-oikeustodistus S1 tai E 106. Hoito-oikeustodistusta ei tarvita, jos lähettävä maa on toinen Pohjoismaa tai Yhdistynyt kuningaskunta
 - Hoito-oikeus lähettävässä maassa
 - lähettävän maan lainsäädännön mukainen

Myös lähetetyn työntekijän mukana tulevilla perheenjäsenillä on samanlaiset oikeudet.

Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- Muualta kuin EU- tai Eta-maista ja Sveitsistä tulevien työntekijöiden oikeus hoitoon voi perustua
 - EU:n ns. maahanmuuttodirektiiveihin
 - erityisosaajadirektiivi
 - maahanmuuttovirasto voi myöntää erityisosaajadirektiivin perusteella korkeasti koulutetulle, muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalaiselle ja hänen perheenjäsenelleen Suomessa oleskeluun ja työskentelyyn oikeuttavan oleskeluluvan "EU:n sininen kortti" (blue card)
 - yhdistelmä lupadirektiivi
 - Suomeen työskentelemään tuleva muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalainen, jolla on työsuhde ja työskentelyyn perustuva oleskelulupa tai määrätynlainen työskentelyoikeus
 - direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulosta ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä (ICT-direktiivi)
 - yrityksen tai yritysryhmän sisällä Suomeen työskentelemään siirtyvä muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalainen voi saada ns. ICT-oleskeluluvan (johtajat, tarkasti määritellyt asiantuntijat, eräät harjoittelijat)
 - kausityöntekijädirektiivi
 - Suomeen kausityötä tekemään tuleva muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalainen voi saada kausityöhön oikeuttavan oleskeluluvan, viisumin tai todistuksen
 - tutkijadirektiivi
 - Suomeen tutkijaksi, työskentelemään opintojensa ohessa, työsuhteiseksi työharjoittelijaksi tai EU:n vapaaehtoisohjelmien puitteissa vapaaehtoistoimijaksi tuleva muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalainen voi saada tutkijan, opiskelijan, työharjoittelijan tai vapaaehtoistyöntekijän oleskeluluvan

Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- EU:n sinisen kortin ja tutkijan oleskeluluvan haltijat
 - Tulevat Suomessa sairausvakuutetuiksi
 - Oikeus käyttää Kela-korttia ja Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
 - Oikeus hoitoon Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla riippumatta siitä, onko kotikuntaa vai ei
 - Jos asiakkaalla ei ole kotikuntaa Suomessa, Kela myöntää hänelle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuuksiin Suomessa*
 - Oikeus hoitoon muissa EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä
 - tilapäisen oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätön hoito Kelan myöntämällä eurooppalaisella sairaanhoitokortilla

Myös sinisen kortin ja tutkijan oleskeluluvan haltijan perheenjäsenillä on samanlaiset oikeudet kuin päähenkilöllä.

Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- **muun maahanmuuttodirektiivin mukainen työntekijä**
 - Voi tulla Suomessa sairausvakuutetuksi, jos työskentely täyttää edellytykset
 - Oikeus käyttää Kela-korttia, jos on Suomessa sairausvakuutettu
 - Vaikka työntekijä ei olisi Suomessa sairausvakuutettu, hän voi saada hoito-oikeuden työeläke- ja tapaturmavakuuttamisen perusteella
- Oikeus hoitoon Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta, jos on Suomessa sairausvakuutettu
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla, vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten
- Oikeus hoitoon muissa EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä
 - tilapäisen oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätön hoito Kelan myöntämällä eurooppalaisella sairaanhoitokortilla, jos on Suomessa sairausvakuutettu

Hoito-oikeus ei koske perheenjäseniä.

Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- Muualta kuin EU- tai Eta-maista ja Sveitsistä tulevien työntekijöiden oikeus hoitoon voi myös perustua
 - maiden väliseen sosiaaliturvasopimukseen
 - Suomen ja Kanadan Quebecin välinen sopimus
 - Kanadan Quebecistä Suomeen lähetetty työntekijä tai tilapäisesti työskentelemään tuleva
 - Säilyy Quebecin sosiaaliturvassa
 - Lähetetty työntekijä rekisteröityy Eläketurvakeskuksessa ja Kelassa Quebecin myöntämällä lomakkeella Q/SF 1
 - Tilapäisesti Suomessa työskentelevä rekisteröityy Kelassa Quebecin myöntämällä lomakkeella Q/SF 4
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla, vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten
 - Muusta kuin EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä tai Quebecistä lähetetty työntekijä
 - Säilyy lähettävän maan sosiaaliturvassa
-
- Ei oikeutta Kela-korttiin = ei oikeutta Kelan maksamiin sairaanhoitokorvauksiin yksityisen terveydenhuollon palvelujen ja reseptilääkkeiden kustannuksista -> tulee maksaa hoidon ja lääkkeiden todelliset kustannukset itse
 - Suomessa oikeus julkisen terveydenhuollon palveluihin kuntalaisen asiakasmaksulla vain jos on Suomessa kotikunta.

Kiitos

Sanna Kuorikoski
suunnittelija

Kela, Kansainvälisten asioiden keskus,
Rajat ylittävän terveydenhuollon ryhmä

Kela|Fpa